

BRANSCHKOD FÖR AI - ARTIFICIELL INTELLIGENS

Tillsammans tar vi ansvar för en hållbar användning av AI

Digitaliseringen fortsätter med hög hastighet. Digitalt styrda system och sensorer är redan en stor del av vardagen. I framtiden kommer det digitala vara en naturlig del av samhället och av människors liv. Digitaliseringen har bidragit till att skapa ett bättre, mer resurseffektivt och mer inkluderande samhälle.

Tillämpningar av artificiell intelligens – AI – kommer i en accelererande takt att göra det möjligt att lösa problem i samhället, men den kommer också att bidra till att vi får nya och effektivare sätt att lösa samhällets uppgifter på. I framtiden kommer AI också att prägla en allt större del av funktionaliteten i de digitala systemen. Företagen, allmänheten och människorna i vårt politiska system måste omfamna denna tekniska utveckling i annat fall kommer Sverige och dess företag att komma på efterkälken i den globala konkurrensen. Vi riskerar då att gå miste om stora positiva samhällseffekter – som i sin tur bidrar till att människor går miste om möjligheter att kunna förbättra sina livskvaliteter och hälsa. Det skulle på sikt leda till betydande ekonomiska förluster och minskat utrymme för både välfärd, nyinvesteringar och politiska reformer.

Branschen vill skapa en AI som ger tillit. Därför måste oetisk eller olaglig användning av den motverkas. Vi strävar efter att undvika konstruktionsmisstag och olyckliga utfall till följd av aningslöshet och låg kunskapsnivå hos både producenter och användare. För IT&Telekomföretagen och våra medlemmar är det således en viktig uppgift att ta fram vägledande principer om hur branschen förväntas uppträda och agera när de konstruerar, inför och förvaltar system och tjänster – beträffande AI.

Vi i branschen vill ta ansvar. Utan ansvar har vår bransch ingen framtid. Detta är bakgrunden till vad vi kallar vår branschkod.

1. ETT MÄNSKLIGT OCH HÅLLBART SAMHÄLLE

För att kunna acceptera de förändringar som AI kan medföra måste människor kunna lita på att deras personliga integritet är respekterad, att beslut som fattas av automatiserade system är opartiska och att etiska avvägningar har gjorts. Vi vill därför framhålla följande:

- Vi vill ha ett etiskt förhållningssätt. Vi bejakar därför giltigheten i det som kallas de mänskliga rättigheterna, närmast uttryckta genom FN:s allmänna deklARATION om de mänskliga rättigheterna, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Vi vill bidra till att uppfylla FN:s mål för hållbar utveckling.
- Vi vill bidra till att AI också kommer samhället till gagn och inte enbart tjäna kommersiell intressen.

2. FÖRSTÅELSE OCH INKLUDERING

Introduktionen av system baserade på AI har mötts av förvirring. Hos många är kunskapsnivån om vad AI är och vad den gör mycket låg. Beslutsfattare förstår ofta inte dess potential och media bidrar till förvirringen genom att ofta skildra AI i för negativa termer eller i för positiva ordalag:

- Vi vill bidra till att fler människor – både i och utanför företag – känner sig informerade om, och delaktiga i, AI:s påverkan av samhället.
- Vi vill bidra till att diskussioner om AI och annan teknologi blir balanserad och byggd på fakta.
- Vi vill bidra till en ökad kunskap om AI-systems förmågor – både om vad de kan uträtta och vad de inte klarar av. På så sätt hoppas vi också att bidra till ökad kunskap om risker med och konsekvenser av deras användning.
- Vi kommer därför att öppet och begripligt redovisa inom vilket eller vilka områden vi arbetar och förklara vad de system vi konstruerar är till för. Dessutom – så långt konkurrensförhållandena och kundsekretessen medger – förklara hur de kan komma att användas.

3. FÖRTROENDE

Vi vill att de som använder våra tjänster och produkter ska kunna känna ett förtroende för dem. En grundförutsättning för oss som verkar i branschen är samhällets förtroende till AI-tjänster.

Vi vill uppnå detta förtroende genom arbete inom tre huvudområden:

- Transparens
- Ansvar och kontroll
- Säkerhet och integritet

Inom området **transparens** är det viktigt att vi kan förklara hur digitala tjänster används och hur de använder den data som de fått att förvalta. Om förståelsen hos användarna brister i detta avseende riskerar vi att de tappar förtroende för resultatet.

Vi behöver därför tydligt kunna förklara:

- Tjänstens syfte och vilket problem som tjänsten avser att lösa.
- Vilken data som tjänsten direkt eller indirekt samlar in för att kunna fungera.
- Hur tjänsten fungerar och hur data förvaltas.

Inom området **ansvar och kontroll** är det viktigt att det finns en förståelse av vem som är ansvarig för och har kontrollen över den tjänst som används. Om den bestämda ansvarsfördelningen inte följs riskerar man att förbise oavsiktliga konsekvenser och förlorar möjligheten att analysera dem.

Vi behöver därför:

- Ta hänsyn till att oavsiktliga konsekvenser kan ske. Om de inträffar ska händelserna analyseras och man ska identifiera åtgärder för att begränsa skadan av det inträffade samt hantera och förhindra att liknande situation upprepas.
- Sträva efter en tydlig uppdelning av ansvar mellan leverantör och beställare.
- Tydligt deklarerat under vilka förutsättningar som en viss algoritm är avsedd att fungera.

Inom området **säkerhet och integritet** är det viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning för säkerhetsfunktionerna. Ofta är många aktörer inblandade i en teknisk lösning. Då finns risken att helhetsperspektivet går förlorat och att ansvarsförhållandena blir oklara eller inte alls fastställda. För att motverka detta krävs det en hög säkerhetskompetens hos både beställare och leverantörer.

Vi behöver därför:

- Upprätthålla en hög kompetens inom området AI-säkerhet.
- Ta ett produktansvar som innefattar AI-säkerhet.

Det här är vår branschkod som vi är övertygade om kan bidra till att branschen tar ansvar. Utan ansvar, ingen framtid. Koden ska varje år revideras för att kunna möta de utmaningar och förutsättningar som branschen står inför.

Om IT&Telekomföretagen

IT&Telekomföretagen är en medlemsorganisation för alla företag inom IT- och telekomsektorn. Vi är ca 13 000 medlemsföretag som tillsammans har närmare 100 000 medarbetare. Tillsammans med våra medlemmar driver och utvecklar vi marknaden för IT- och telekom. Besök oss på itot.se